

ta bevisar tydligt, att naturen likasom bemödat sig att härma den stora fjellryggen i smått, i det hon danat en med den samma parallel sträckning af bergskedjor, hvilkas upphöjning det ifrån fjellen brådstörtande isvattnet icke kunde passera, förrän nedsänkningen eller caviteten mellan fjellarnes bas och denna upphöjning blifvit uppfyllt med vatten *). Detta ären omständighet, som verkligen bidragit till Lappmarkens ytliga bildning och fysiska beskaffenhet.

§. 5.

Om vi fästa vår uppmärksamhet på Lappmarkens ytliga bildning, så möta oss der, vid förata anblicken, talrika, dels smärre, dels större, dels sammanhängande, dels ock genom djupa dalar afbrutna bergskedjor, hvilka, på afstånd betraktade från en upphöjd ståndpunkt, föreställa en ojemp plan, lik det svallande hafvets. Dessa äro beklädda med grönskande skogar, som utgöra vidsträckta och dystra ödemarker. De bestå merändels af omvexlande *granskogar*, *tallskogar*, *björkskogor* och *pilskogar*, af hvilka hvarje art

*) Denna platta upphöjning, som man kan kalla *sjögränsen*, är i sanning omärklig för ögat, men nödvändig för tanken och sann i naturen. Den tyckes äfven sträcka sig genom Jemtland, der den formerar Storsjön, samt Dalarne, der den bildar Siljan, o. s. v.

fördrar sin serskilda jordmon. Vidare skäddar man i de djupa däl derna mångfalliga sjöar och vattensamlingar, hvilka föreställa likasom ett silfvergolf i fonden af dessa grönskande amphitheatrar. I anseende till dessa vattensamlingars olika djup och beskaffenhet, kunna de indelas i *sjöar*, *träsk*, *myror* och *kärr*. Men, för att ur denna oordenteligt framställda teckning kunna draga sanna och ämnet upplysande slutsatser, torde det vara nödigt, att vidröra hvar och en sak för sig med en speciellare detail.

§. 6.

Detallskogar, som finnas i Lappmarken, älska merändels en torr, mager och sandig jordmon. De vexter, som allmännast finnas i dylika tallskogar, äro: *ljung* (*erica vulgaris*); *blåbärsris* (*vaccinium myrtillus* L.); *mjölon-ris* (*arbutus uva ursi*); *kråkbärs-ris* (*empetrum nigrum*), samt *blå-pil* (*salix livida*, Wahlenb.). — Härtill kan äfven läggas: *selg* (*salix caprea* L.); *klot-starr* (*caix globularis* L.) samt *reln-mossa* (*lichen rangiferinus* L.). Tallskogar finnas öfver allt i Lappmarken, men äro likväl allmännast på den sidan, som gränsar till Vesterbotten. Således intaga de största vidden mellan Åsele, Lycksele, Arvidsjaur och Jockmock. Med ett ord: de största och vidsträcktaste tallskogar finnas neder om *Sjö-*